

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2023» και για τους κανονισμούς «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Υποχρεώσεις Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδης

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σταύρος Παπαδούρης

Ονούφριος Κουλλά

Μη μέλη της επιτροπής:

Σάβια Ορφανίδου

Αλέκος Τρυφωνίδης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15, 22 και 29 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου (ΣΤΚ), του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και του Cyprus VAT Association (CYVA).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2020/284 του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά τη θέσπιση ορισμένων απαιτήσεων για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών» (Οδηγία 2020/284).

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 5Α του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, είναι η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με την Οδηγία 2020/284.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπουν για την υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να τηρούν και να υποβάλλουν στον Έφορο Φορολογίας επαρκώς λεπτομερή αρχεία για πελάτες τους (δικαιούχοι) που πραγματοποιούν συγκεκριμένες διασυνοριακές συναλλαγές, καθώς και για πληρωμές στο πλαίσιο των υπηρεσιών διασυνοριακών πληρωμών που αυτοί παρέχουν για παραδόσεις ή παροχές υπηρεσιών που θεωρούνται ότι παραδίδονται ή παρέχονται σε άλλο κράτος μέλος.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η εν λόγω υποχρέωση ισχύει σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού τριμήνου οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν υπηρεσίες που αντιστοιχούν σε περισσότερες από είκοσι πέντε (25) διασυνοριακές πληρωμές στον ίδιο δικαιούχο.

Σημειώνεται ότι τα κράτη μέλη είχαν υποχρέωση να μεταφέρουν στην εθνική τους νομοθεσία τις πρόνοιες της Οδηγίας 2020/284 μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 και να τις εφαρμόζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2024.

Στο στάδιο της συζήτησης των σχεδίων νόμου επί της αρχής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι το προτεινόμενο νομοθετικό πακέτο αποσκοπεί στην πάταξη της φοροδιαφυγής στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου για διασυνοριακές συναλλαγές και προωθείται στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων των κρατών μελών για την ενίσχυση των μέτρων καταπολέμησης της απάτης αναφορικά με τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).

Όπως η ίδια δήλωσε, με βάση τον ευρωπαϊκό κανονισμό με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2020/283 του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση του

κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά μέτρα ενίσχυσης της διοικητικής συνεργασίας για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ» τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να διαβιβάζουν τα στοιχεία που λαμβάνουν από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στην ευρωπαϊκή βάση δεδομένων «Κεντρικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Πληροφοριών Πληρωμών (CESOP)».

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι, παρ' όλο που τα σχέδια νόμου έχουν ήδη τύχει του απαραίτητου νομοτεχνικού ελέγχου, υφίσταται ανάγκη για τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να επέλθουν σε αυτό μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις για σκοπούς ορθότερης παραπομπής στους κανονισμούς.

Η εκπρόσωπος του CYVA, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των σχεδίων νόμου, εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς το ύψος των προτεινόμενων χρηματικών επιβαρύνσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών με τις υποχρεώσεις τους και εισηγήθηκε όπως αυτές επιβάλλονται ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

Σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι οι χρηματικές επιβαρύνσεις καθορίστηκαν στη βάση της πρακτικής που εφαρμόζουν άλλα κράτη μέλη. Επισήμανε επίσης ότι οι ποινές και επιβαρύνσεις πρέπει να είναι αυστηρές και αποτρεπτικές και να συνάδουν με το αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο που έχουν υιοθετήσει άλλα κράτη μέλη, καθότι αποσκοπούν στην πάταξη της φοροδιαφυγής στο ενδοσυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο και αφορούν συναλλαγές για τις οποίες το ΦΠΑ οφείλεται σε άλλα κράτη μέλη.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως, αφού διαβουλευθεί εκ νέου με τους εμπλεκόμενους φορείς αναφορικά με το ζήτημα του ύψους των χρηματικών επιβαρύνσεων και ενσωματώσει τις εισηγήσεις της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, καταθέσει ενώπιόν της νέα κείμενα σχεδίων

νόμου.

Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Οικονομικών στη βάση των οδηγιών της επιτροπής κατέθεσε ενώπιόν της τρία αναθεωρημένα κείμενα του νομοσχεδίου, με το τελικό κείμενο κατατεθειμένο στις 26 Ιανουαρίου 2024, και ένα αναθεωρημένο κείμενο κανονισμών, το οποίο κατατέθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2024.

Ειδικότερα, οι τροποποιήσεις αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αναθεώρηση του τρόπου επιβολής των χρηματικών επιβαρύνσεων, ώστε, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης παρόχου υπηρεσιών πληρωμών με:
 - α. την υποχρέωση υποβολής λεπτομερούς αρχείου των δικαιούχων και πληρωμών σε σχέση με τις υπηρεσίες πληρωμών που παρέχει, να επιβάλλεται χρηματική επιβάρυνση ύψους €15.000 και
 - β. άλλες υποχρεώσεις του ως αυτές προκύπτουν από τις πρόνοιες των κανονισμών, όπως η τήρηση αρχείου και των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο αρχείο, να επιβάλλονται χρηματικές επιβαρύνσεις που δεν θα υπερβαίνουν τις €15.000, αναλόγως της περίπτωσης, οι οποίες θα ρυθμιστούν με διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών.
2. Περίληψη πρόνοιας για σκοπούς σαφήνειας, η οποία να καθορίζει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών υποβάλλουν στο Έφορο Φορολογίας τα στοιχεία που τηρούν το αργότερο μέχρι το τέλος του μήνα που έπεται του ημερολογιακού τριμήνου στο οποίο αφορούν οι πληρωμές.
3. Μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων στις παρατηρήσεις της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.
4. Βελτίωση επιμέρους προνοιών για σκοπούς ορθότερης μεταφοράς της Οδηγίας 2020/284 στην εθνική νομοθεσία.

Οι εκπρόσωποι του ΣΤΚ, του ΣΕΛΚ και του CΥVA συμφώνησαν με τις πρόνοιες των αναθεωρημένων κειμένων των σχεδίων νόμου.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον εξέτασης των σχεδίων νόμου η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τη νέα προτεινόμενη ρύθμιση για την επιβολή των χρηματικών επιβαρύνσεων, καθώς και την ετοιμότητα των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να υποβάλουν τα απαιτούμενα στοιχεία στον Έφορο Φορολογίας εντός της καθορισθείσας προθεσμίας.

Συναφώς, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η επιβολή των χρηματικών επιβαρύνσεων έχει διαχωριστεί, ώστε αφενός να επιβάλλεται η αυστηρή πρόνοια χρηματικής επιβάρυνσης ύψους €15.000 σε περίπτωση μη υποβολής στον Έφορο Φορολογίας από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών του αρχείου των δικαιούχων και των πληρωμών και αφετέρου να επιβάλλονται λιγότερο αυστηρές χρηματικές επιβαρύνσεις, ανάλογα με την περίπτωση, για μικρότερες παραβάσεις.
2. Με βάση τις πρόνοιες των κανονισμών προκύπτουν διάφορες υποχρεώσεις για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίες, σε περίπτωση μη τήρησής τους, δεν απαιτούν την επιβολή αυστηρών χρηματικών επιβαρύνσεων. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαία η περίληψη πρόνοιας για έκδοση διατάγματος, ώστε να καθοριστούν σε αυτό με σαφήνεια οι παραβάσεις, καθώς και το ύψος της χρηματικής επιβάρυνσης που θα αναλογεί σε αυτές.
3. Σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό κανονισμό, η υποχρέωση για συλλογή των στοιχείων ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 2024. Τα στοιχεία θα συλλέγονται για κάθε τρίμηνο και θα υποβάλλονται εντός ενός μηνός μετά το τέλος του εκάστοτε ημερολογιακού τριμήνου το οποίο αφορούν οι πληρωμές. Η προθεσμία για την πρώτη υποβολή

στοιχείων από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στον Έφορο Φορολογίας λήγει την 30^ή Απριλίου 2024 και αφορά στο πρώτο τρίμηνο του 2024. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών είναι πλήρως ενήμεροι για τις υποχρεώσεις τους και έχουν ήδη προβεί στην πιλοτική εφαρμογή του συστήματος.

Προσθέτοντας στα πιο πάνω, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε σε σχέση με το ζήτημα του καθορισμού των χρηματικών επιβαρύνσεων μέσω διατάγματος ότι ανάλογες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται και σε άλλες εθνικές νομοθεσίες.

Στο στάδιο της τοποθέτησης επί των τελικών σχεδίων νόμου η επιτροπή αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, τη διαγραφή από το κείμενο του νομοσχεδίου πρόνοιας η οποία αναφέρεται στα μη αποδεκτά έγγραφα ως απόδειξη σε ποινική ή πολιτική διαδικασία, καθότι αυτή κρίθηκε άνευ ουσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των τελικών κειμένων του νομοσχεδίου και των κανονισμών, ως αυτά τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

6 Φεβρουαρίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.01.064.191-2023
23.03.060.077-2023

ΣΧΚ/ΕΛ.Π/ΘΚ